

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, iziml nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. [Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Orlando furioso.

Sobotni apel „Slovenčev“ na izvenkranjske slovenske državne poslance moral je z iskreno hvaležnostjo navdati narodno napredno stranko. Ta članek je namreč uprav patološkega pomena za pravo spoznavanje voditelja kranjskih klerikalcev, onega visokočastitega gospoda dr. Ivana Šusteršiča, katerega si marsikje še vedno ne morejo predstavljati brez blestečega „šajna“ katoliških svetnikov. Ta odlični mož bil je v petek odločno odklonil vsako odgovornost za značilni odpor „Slovenčev“ zoper modro in samozatajevalno propozicijo narodno napredne stranke v svrhu združenja vseh jugoslovanskih poslancev pod načelom „In necessariis unitas“ onega svetega Avgušтина, ki je bil sicer tudi odlični katoliški mož, akoravno se marsikje že dvomi, jeli bi bil našemu dr. Šusteršiču segel tudi le do pasu. Celo vsako identifikacijo s „Vaterlandem“ dopisnikom in z „massgebende konservativ slovenische Seite“ dunajske „Information“ je tajil naš grof de Mün, in iz tega dejstva so izvenkranjski Slovenci, klerikalni in liberalni, sklepali z obžalovanja vrednim optimizmom, da je tudi dr. Šusteršič pripravljen svoj osebni interes podrediti onemu celokupnega naroda slovenskega in jugoslovanskega.

No, sobotni članek „Slovenčev“, za katerega sedaj pač ne more več odklanjati odgovornosti dični zastopnik v V. kuriji združenih mežnarjev kranjskih, je odprl oči tudi najhujšim izvenkranjskim optimistom. Ne pretrd, prepustljiv bil mu je odpor njegovega in škofovega glasila zoper skupni klub, kateremu bi zamogel ravno tako malo kakor dr. Tavčar načelovati On. Crimen laesae majestatis! In ko je čul, da je napravilo lepo in požrtvovalno postopanje narodno-napredne stranke najblajši utis celo na klerikalne kroge izvenkranjske, tedaj je izgubil pred 48 urami osorej vso svojo političko kontenanco ta odrešenik slovenskega naroda. Dan 26. januarja 1901 si lahko zabeležimo kot pričetek političke paralize dr. Šusteršiča. V slepi strasti, v besnem sovraštvu zoper osebo dr. Tavčarja, katerega

je mislil podvreči na Dunaju političkemu ostracizmu jugoslovanske delegacije, odložil je v soboto veliki katoliški gromovnik dr. Šusteršič škrlatasti plašček krščanske ljubezni, sezul je visoki koturni skrbi za gromotni in narodni napredek celokupnega slovenskega naroda, da, celo figovo pero političke nesebičnosti vrgel je od sebe in stopil je na pozorišče nag, o j kako nag... Orlando furioso!

Nečemo in ne moremo tako krvavo zaliti celote klerikalnih državnih poslancev kranjskih, da bi jih identifikovali z blaznimi frazami sobotnega „Slovenčevega“ članka, kajti marsikdo izmed njih je tako trdno kakor mi prepričan, da je sobotni apel jednega dr. Šusteršiča na pokojnega Bleiweisa blagega spomina prava in pravcata narodna blasfemija, in da bi si tudi Slomšek prepovedal judiciranje tega moža „o spoštovanji verskega prepričanja in verskih čutil slovenskega ljudstva in resni volji, delovati za duševni in gromotni blagor naroda“. — Kar se pa tiče očitanja, da jeden dr. Šusteršič ne more pri isti mizi sedeti z „onimi besnimi sovražniki ljudstva“, ki se držejo kljubovati daleč zasloveli gospodarski organizaciji naše klerikalne stranke (anathema sint!) ter so v svoji slepi slepoti celo goljufij in concreto očitali „posameznim poslancem katoliško-narodne stranke“, morali bi se pripomniti le, da je bil tisti posamezni poslanec, kolikor se spominjamo, v prvi vrsti dr. Šusteršič sam, kateremu je dal ravnatelj c. kr. kmetijske družbe najlepšo priliko, da dokaže pred sodiščem neopravičenost dotičnega očitanja, da pa dr. Šusteršič te prilike ni porabil. Skrajna neprevidnost tega spomina je pač le nov dokaz, da je mož preteklo soboto v divjem strahu za svojo parlamentarno prvaštvo popolnoma izgubil duševno ravnotežje.

Kdor bi pa tega še ne verjel, naj pa prečita sledeči odlomek Šusteršičeva monologa: „... dr. Tavčar pa je že zdavnaj izneveril se vsem točkam slovensko-narodnega programa. Mož ne spada v noben slovanski narodni klub. Njegovo mesto je pri Noskejih, Wrabetzih, Offnerjih in

raznih židih, ki so pa še vedno precej boljši, nego on.“ To pač zadostuje! Mislimo, da bi zadostovalo tudi vsakemu psihijatra v dokaz, da človek, ki je to zapisal, ni bil pri zdravi pameti! Zategadelj pa tudi slovenska javnost ne sme prestrogo soditi takih izbruhov bolnega političkega duha, katerih tudi mi ne smatramo resnimi. Zdravniki naj mu bodo izvenkranjski slovenski državni poslanci in nas bo v interesu celokupnega naroda slovenskega le veselilo, ako se jim posreči, spraviti moža k pameti ter dokazati, da megalomanija ni neozdravljiva. Želimo to tudi v njegovem lastnem interesu, kajti sicer bi se kranjski klerikalci danes ali jutri vzpričo neizogibnim posledicam takih političkih oslarij vendarle utegnili spomniti onega avstrijskega vojskovodje, ki je nekoč takole modroval: „Ein General darf nie ein Esel sein, eben desshalb soll man aber auch nie einen Esel zum General machen.“

Petindvajsetletnica akademičnega društva „Triglav“.

Z velikim zanimanjem pričakuje se v vseh narodnih krogih ne le na Dolnjem Štirskem, ampak tudi drugod po Slovenskem dan 2. svečana. Velepomembna slavnost vrši se ta dan v „Narodnem domu“ v Mariboru. Akademična mladina slovenska proslavi ta dan v krogu bivših sodruštvenikov in v obče v krogu prijateljev narodnega akademičnega naraščaja petindvajsetletnico dičnega graškega akademičnega društva „Triglava“.

Kaj pomeni za naš narodni razvoj društvo „Triglav“, ne da se povedati v navadnem časniškem članku — o tem bi se lahko spisala debela knjiga; upajmo, da se take naloge res loti spretno pero. Kdor je kot akademik sam bil član katerega izmed obeh staroslovnih slovenskih akademičnih društev, le ta more po zaslugi ceniti petindvajsetletno blagodejno delovanje „Triglavo“. Pomisliti treba, da večina naših abiturijentov pride kot neizkušena deca v popolnoma tuja mesta, v popolnoma tujo jim atmosfero. Kar imajo narodnega prepričanja

in moškega narodnega navdušenja, morali so si ga ob naših nenormalnih razmerah na srednjih šolah takorekoč kradoma pridobiti. Neizmerno mnogo je odvisno od tega, ali ti mladeniči sami sebi prepuščeni živé svobodno akademiško življenje ali v družbi izkušenih kolegov, v dobro organizovanem društvu iščejo družabne izobrazbe, utrditve možatega značaja in podkrepljenja svojih narodnih idealov. Nad pol tisoča slovenskih abiturijentov sprejel je do dandanes „Triglav“ v svoje okrilje, ponujal jim duševno hrano v svojih izobraževalnih klubih, v tiščinah britkih urah jih je bodril, pomagal jim s svetom in dejanjem. „Triglav“ vzgajal je svoje člane kot moža-značaje, ki so si bolj nego dijaki katerega si bodi drugega slovanskega plemena znali celo med našimi nemškimi sovragi vedno priboriti spoštovanje in potrebiti rešpekt. Da je pa vzrejal „Triglav“ narodnjake, dokazuje nam marsikateri list naše novodobne slovstvene, kulturne in politične zgodovine. Skoro vsa slovenska, akademično izobrazena inteligenca, ki širom Slovenije nosi na svojih ramenih težo narodne borbe, izšla je iz akademičnih društev „Slovenije“ in „Triglava“. „Triglav“ je kratkoma častitljiv oče mnogoštevilnega krdeča naših najboljših, delavcev na polju naše narodne prosvete, našega narodnega napredka. To slavno tradicijo proslaviti hoče „Triglav“ dne 2. svečana t. l.

Da je pa dobro ime „Triglavovo“ kljub njegovi velečastni tradiciji gotovim krogom v naši domovini hud trn v peti, to ni nikakšna tajnost. Znano je, da je črna strankarska zavest že čisto bljuvala žveplo in ogenj na naša napredno-narodna akademična društva. Znano je tudi, čeravno ne tako splošno, da taiste temne sile celo z denarjem in s še umazanejšimi silami skušajo hvala Bogu z zelo pičlimi uspehi izpodkopati tla baš tudi „Triglavu“. Narodnjaki, ki vam je mar, da naš narod v smislu naših prvoboriteljev procvita na istih načelih, koja goji „Triglav“ med svojimi člani že petdeseti tečaj, pokažite s svojim zanimanjem za njega petindvajsetletnico, da narodni ideali, ki so svetili sto in sto dič

LISTEK.

Podčastnik Prišibejev.

Spisal Anton Čehov.

„Podčastnik Prišibejev! Zatoženi ste, da ste 3. septembra t. l. vaškega redarja Slugina, župana Alapova, redarje Jefimova, Ivanova in Gavrilova in še šest kmetov v govorjenju in dejanski razžalili, in sicer prve tri mej uradnim poslovanjem. Ali se priznavate krivim?“

Prišibejev, zgrbljen podčastnik s strniščem po obrazu, se je postavil v vojaško pozituro ter odgovoril s hripavim, polzadušenim glasom, vsako besedo naglašujé, kakor da poveljuje:

„Vaše visokorodje, gospod sodnik! Tako je, vsi zakonikovi paragrafi določajo, da treba vsako stvar ogledati od obeh strani. Kriv nisem jaz, ampak vsi drugi. Vse se je zgodilo radi nekega mrtvega trupla. Bog mu daj večni mir! Tu vam grem predvčerajšnjega dne s svojo ženo Anfizo mirno in dostojno in vidim, da stoji na bregu velika množica različnih ljudi. „S kako pravico se je zbralo tu ljudstvo?“ vprašam. „Zakaj? Je-li v katerem zakonu določeno, da smejo ljudje tr-

mom hoditi okrog?“ Zakličem torej: „Narazen!“ in začel sem jih s sunki razganjati, češ: domov naj gredo! Zapovedal sem tudi redarju, naj jih požene domov...“

„Dovolite, saj niste načelnik redarjev, niti župan — je-li vaša stvar, razganjati ljudstvo?“

„Ne, to ni njegova stvar,“ je bilo čuti različne glasove v ozadju. „Nič več ni možno živeti, tako počenja, vaše visokorodje. Petnajst let že pometa z nami. Od kar je prišel od vojaštva, bi človek kar zbežal. Do smrti nas muči vse!“

„Tako je, vaše visokorodje,“ je potrdil župan, katerega so poklicali za pričo: „Vsa občina je hodila tožit ga. Nič več ne moremo izhajati z njim. Naj si bo procesija ali kaka poroka, ali naj se vrši kaj drugega, vedno je tu, vpije in strašno razgraja ter dela red. Otroke vleče za ušesa, na žene paži kakor kak tast, da se kaj ne zgodi... Zadnjič pa je hodil od kočice ter ukazoval: „Peti ne smete in luči ne smete imeti! Noben zakon ne določa,“ je dejal, „da se sme peti.“

„Čakajte, izpovedali boste pozneje,“ je rekel sodnik županu. „Sedaj naj govori Prišibejev. Prišibejev, nadaljujte!“

„Kakor zapovednjete,“ je dejal s hripavim glasom podčastnik. „Vaše visoko-

rodje, dejali ste, da ni moja stvar, razganjati ljudstvo. Dobro... Toda kaj, če nastanejo nemiri? Ali se sme dopustiti, da dela ljudstvo izgrede? Kje v zakonih je pisano, da se sme ljudstvu dovoliti vse? Jaz tega ne morem. Ako jih ne razženem ter ne okregam jaz, kdo pa bo sicer to storil? Saj nihče ne ve, kaj se spodobi. V vseh vasi sem jaz takorekoč edini, ki zna ravnati z ljudmi nižjih slojev. In, vaše visokorodje, jaz moram to razumeti. Nisem kmet, temveč podčastnik, odslužen računski narednik. V Varšavi sem služil pri štabu. In potem, blagovolite pomisliti, ko sem do služil, sem bil pri gasilnem društvu. In na to, ker sem bil za gasilske posle prelaboten, sem služil dve leti na nekem klasiškem deškem gimnaziju kot vratar. Izpoznam se torej povsod. Kmet pa je priprost človek, ki ne razume ničesar, in poslušati me mora, saj je njemu v korist. No, vzemimo na primer to stvar. Razginal sem ljudstvo, na bregu v pesku pa je ležalo truplo utopljenca. „Zakaj leži ta tukaj?“ sem vprašal. „Ali se to spodobi? Kje pa ima redar svoje oči? Zakaj,“ sem dejal redarju, „zakaj pa nisi tega naznanil oblasti? Morda je utopljenec sam skočil v vodo. Mogoče je pa tudi, da diši stvar po Sibiriji. Morda se je zgodil tu slučajni

umor... In redar me ni poslušal ter je kadil svojo cigareto. „Kakega zapovednika imate tu?“ je vprašal kmete. Od kod je prišel? Li ne poznamo,“ je dejal, „brez njega svojih poslov?“ — „No, bržčas jih ne poznaš,“ sem mu dejal, „ti budalo budalasto, ker kar tako, meni nič, tebi nič tu stojiš.“ Na to je rekel: „Javi sem že včeraj okrajnemu načelniku.“ — „Čemu?“ sem dejal, „okrajnemu načelniku? Po katerih paragrafih zakonika? Mari je okrajni načelnik za to, kadar se gre za utopljenca, obešence in druge? Tu se je zgodil zločin,“ sem dejal, „za kar se ima brigati sodnija. Tu treba,“ sem dejal, „poslati takoj kurirja k preiskovalnemu sodniku in k državnemu pravdniku, in pred vsem,“ sem dejal, „moraš sestaviti protokol ter ga poslati gospodu sodniku.“ In redar je stal tu, poslušal je ter se smejal, in kmetje tudi. Vsi so se smejali, vaše visokorodje, to lahko izpovem pod prisego. Ta se je smejal, in ta, in ta tu, in tudi Slugin se je smejal. Čemu se režete?“ sem vprašal, in redar je rekel na to: „Kaj takega ne briga nič sodnika.“ Pri teh besedah mi je postalo vroče. „Rekel si vendar to, redar?“ se je obrnil podčastnik na Slugina.

„Rekel sem.“

(Konec prih.)

nim „Triglavancem“ v njih narodnem delovanju, niti dandanes še niso zastarali. Slovenska akademična mladež, ki v sovražnem tujem svetu, kakor skala ostaja sveta neumrljivim narodnim načelom svojih prednikov, pripravljala se bode s toli večjim navdušenjem in s toli trdnostjo zaupanjem na plodono delovanje, v blagor in napredek mile domovine. Na mnogobrojno svidenje v Mariboru 2. svečana!

Vekoslav K.—

V Ljubljani, 28. januarja. K položaju.

Nemške stranke se organizirajo, in najrazličnejši listi in poslanci delujejo na to, da se združijo vse nemške stranke v celoto s skupnim programom. Ta program bo obsegal sicer le glavne točke, v katerih naj bi bile vse nemške stranke jedine, v postanskih točkah pa naj bi imele posamezne stranke svobodo. „Glos Narodu“ piše, da leži usoda parlamenta v rokah Nemcev, ki pa so sedaj še ofenzivnejši in vsled uspehov svoje obstrukcije še ošabnejši. Zato ni pričakovati, da bi parlament mogel delati. Nemške stranke bodo zahtevale predvsem nemški državni jezik, katerega upajo doseči s pomočjo Poljakov. Tudi poostreitev opravičnika bodo zahtevali Nemci, da bi bila obstrukcija Čehov onemogočena. Videli bomo — piše „Glos Narodu“ — ali se bo poljski klub res dal voditi na vrvi od Nemcev in od vlade. Vsekakor bi bilo dobro izvedeti pravočasno, kaj se skriva za poostrenjem opravičnika. „Neue Freie Presse“ kliče vse nemške stranke na boj proti češki obstrukciji, iz česar se da sklepati, da „Neue Freie Presse“ že sedaj ve, da bodo Mladochi prisiljeni delati obstrukcijo!

Papeževa enciklika o krščanskem socializmu.

Papeževa enciklika o krščanski demokraciji, ki se je izročila 26. t. m. kardinalom, poslanikom in visokim osebam kurije, je dvajset strani obsežna brošura. Papež piše, da so katoličani posvečali vse svoje delovanje socialnemu delu, delavcem na korist. Ustanovila so se delavska tajništva, gospodarskokmetijske blagajnice, delavska in hranilna društva i. dr. Vendar se papežu ime „krščanski socializem“ ne zdi pravi ter priporoča naslov „krščanski demokracije“. Socializem, piše papež, se bavi le z materialnimi vprašanji ter skuša doseči popolno enakost in skupnost (?) posestva. Krščanska demokracija pa spoštuje principe božjega zakona in stremi za izboljšanjem materialnih razmer ima vendar pred očmi vedno tudi dušni blagor narodov. Papež pozivlja katolike, naj izboljšujejo položaj delavcev, a jih odvrtaajo od upornosti in od puntarstva; delavci naj delodajalce spoštujejo in izvršujejo svoje verske dolžnosti. Ako se zgodi to, bo vladal na zemlji socialni mir. Tako papež. Za rešitev socialnega vprašanja je storil doslej krščanski socializem toliko kot nič. Zanesel je le med delavstvo klerikalizem ter povečal boj med posameznimi sloji človeške družbe. Delavskega vprašanja se resno niti lotil ni.

Vojna v južni Afriki.

Pariška „Times“ poroča, da se officialno potrjuje vest, da kuga v Kaplandiji napreduje, ter da se število mrtvecev v angleški armadi strašno množi. Londonski vojni urad je dobil baje poročilo, o veliki zmagi Burov na liniji Pretorija Lourenzo-Marques. Vojni urad pa noče objaviti brzojav, da ne poveča žalosti v Londonu. Kitchenier je sporočil, da angleške čete na zahodu in vshodu Kaplandije prodirajo dalje, in sicer na zahodu skozi Clamvilliam in na vshodu ob Uniondalu. Kitchenier trdi, da so Buri med Holandci vedno nepopularnejši, čemur pa ugovarjajo druge vesti, da Holandci Bure na vse načine podpirajo. „Midlands News“ poroča, da je prišel v ponedeljek jutraj v mesto Aberdeen oddelek Burov, ki so šli naravnost v taborišče policijske čete, ter ji vzeli konje, orožje, uniforme in razne druge, za vojno koristne stvari. 40 mladeničev tistega mesta je stopilo takoj v vrste Burov, ki so nato odšli. Iz Kapstadta poročajo, da je med angleškimi prostovoljci mnogo ova-duhov. Nekaj je že zaprtih. Dvajset policijstov se je 21. t. m. v Devondalu udalo Burov brez odpora. Pri Fourteenstreams, na desnem bregu Vaala in severno Kimberleya, so Buri porušili železniško progo, tako da je sedaj zveza med Kimberleyem in Mafekingom pretrgana. Razen tega so

vzeli Buri ondi Anglešcem cel vlak s vojnimi potrebščinami. 23. t. m. pa bi bili Buri skoraj ujeli Kitcheniera, ki se je peljal s vlakom proti Middelburgu. Oklopni vlak, ki se je vozil pred osebnim vlakom, so Buri vrgli s tira in naskočili osebni vlak. Ker pa je bilo Anglešev več, so se Buri umaknili. Kako predrzni so Buri, dokazuje njih naskok na električno osredno tovarno v Johannesburgu, kjer so s dinamitom razrušili trije strojevi. Veliki del Johannesburga je zategadelj ponoči nerazsvetljen. Iz Pretorije poročajo tudi, da so se zbrale v sosesstvu Belfasta in Balmorala velike čete Burov. Krüger je izjavil nekemu žurnalistu, da je sedaj manjše možno upati, da bi se sklenil mir, ker sta novi angleški kralj Edvard in Chamberlain osebna prijatelja ter oba delničarja južnoafriških rudnikov. Krüger pa je dobil poročilo, da namerava Delarey vdreti v Natal, Botha pa se približa železnici v Delagovo. Zadnje čase so angleški generali obsodili več Burov na smrt ter jih je bilo že mnogo postreljenih. S takimi sredstvi pa Angleži odpor Burov samo podžigajo.

Dopisi.

S Planine pri Vipavi 25. januarja. Sklicuje se na § 19. tisk. zakona, zahtevam z ozirom na dopis „S Planine pri Vipavi“, priobčen v Vašem listu z dne 12. januarja 1901 št. 10, da priobčite v postavnem času na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek:

1. Ni res, da sem jaz mesto da bi propovedoval Božjo besedo, ljudi zmirjal s prižnice z vsakovrstnimi psovskami; ni res, da sem se vedel na prižnici, kakor kak glumač; ni res, da sem se zvijal kakor premagan zmaj zdaj na desno zdaj na levo in naprej, toliko, da nisem padel čez prižnico na ljudstvo; pač pa je res, da sem se vedel tako, kakor se spodobi cerkvenemu govorniku.

2. Ni res, da sem koga psoval z liberalnimi cunjami in barabami in tudi ni res da sem rekel: „kot svinje bodete krepali.“

3. Ni res, da se je vsled mojih psovkv vzdignil priprost kmet iz svojega sedeža in odšel iz cerkve.

4. Ni res, da sem v nedeljo dne 23. decembra ponovil sv. zakramente toda bolj z raznovrstnimi psovskami kakor z naukom.

5. Ni res, da sem govoril: „Gorje Vam Planincem in sploh vsem po celi dolini, ki ste tako daleč zašli. Bog vas je zapustil in Vas bode zapustil v prihodnje. Nobene sreče ne bode imeli več, ne pri eni ne pri drugi stvari, najmanj pa pri vinski letini. Glejte, sedaj služite hudici in zlorabite sv. Duha, kateremu ste obljubili pri sv. birmi, da boste trdni vojščaki Kristusovi. A zdaj se vojskujete zoper cerkev. Ne spoštujete nas mašnikov itd. Gorje vam.“

Res je samo to, da sem ljudi resno opominjal, da naj spoštujejo mašnike, češ, ker vsakdanja skušnjava uči, da tisti, ki se vanje zaganjajo, jih grde, nimajo sreče že na tem svetu.

Anton Antončič

župnik na Planini pri Vipavi.

Opomba uredništva: Hentajte!

Iz Novega mesta, 24. januarja. Naš prošt dr. Elbert je jako plemenit človek. Nemci v rajhu bi se razžalostili, ako bi izvedeli, kako plemenito nastopa ta njihov rojak. Kaj takega pa še res ni bivalo kot prošt v naši prošnji. Pisalo se je že, da ta prošt sam stika za žaljivimi besedami, ki so se izrekle proti klerikalnim pristašem in da jih pusti zasledovati po svojih hlapcih. Prošt piše informacije, zaslišuje eventuelne priče in potem pošilja te ljubeznjivosti dr. Šusteršiču, da isti kaj več zasluži in dr. Brejcu, kateremu je tudi obvezan farovž. Mož tudi rad kako žaljenje na-se zasuka, dasi se je družega tikalo. V spomin nam prihaja, dekan g. Tavčar v Žužemberku. Tega so nekateri volilci nasprotniki pred nekaj časom hudo žalili. Mož živi kakor anahoret in ves denar kar ga dobi, razmeče v dobrodelne namene. — Priprosta slov. natura bi rekel nemara dr. Elbert. — Prosili so moža nekateri, naj ne zameri. Seveda ne je odgovoril, ali mislite, da bi bil tožil? Vem, da nisem deležen tega, kar se mi je očitalo in volitve abujajo strasti. Kdo bo vsako besedo na tahtnico polagal v strastnem volilnem

boju! To bi še bilo, da bi se tožili! Tega pa ne! — Seveda g. Tavčar je le dekan v Žužemberku, dr. Elbert je pa prošt in že prav blizu škofa ali na Koroškem, ali v Gorici, ali bodi še kjerkoli. Nemu iz rajha se mora na Slovenskem v vsem razlikovati od boljših družih navadno-krvnih slovenskih duhovnikov.

Pri nas na Dolenjskem smo si vedno dozdej po končanih volitvah odpustili žaljenja drug drugemu. Če je bila katerega pregorka, prekalil jo je vsak rad javno. Ta prošt tudi za to skrbi, da odskojuje koga po zastopstvu ljubljanskih klerikalnih zastopnikov. Tudi to prenaša njegovo žlahtno srce. Sovrašstvo mej meščani hoče naprej kuriti. Zlato nemško srce iz rajha! Mej domačimi Nemci, hvala Bogu, vendar nimamo nobenega takega. Zapomnili smo si to. Ta prošt bo tekem časa izvedel, da mi prokleto malo človeka samo zaradi tega čislamo, ker je prošt, ampak le tedaj, če je mož za to. Zameril se je s svojo maščevanjaželjnostjo vsem, tudi istim, ki so mu dali glasove. Ko je pretil 21. t. m. velik požar vsemu mestu in smo vsi meščani kot najboljši prijatelji skrbeli za to, da se nesreča zmanjša, tedaj se je videlo, da nas ta nemška maščevalnost socialno ne razkroji. Roka v roki smo si to brez besed povedali. Prošta pa ki je pri svojem hlevu stal, nobeden ni pogledal. Pri nas je že tako gospod Nemec iz rajha! Da pokažemo, da zamoremo tudi mi tožiti zaradi žaljenja časti, tožil je pred požarom g. Hočev var sen. g. Mikuliča, ki se je bil kaj grdo o tem starčku na dan volitve izrazil. Pri obravnavi je g. dr. Slanc v imenu g. Hočev varja to žalitev, ko je bila dokazana, sam od sebe brez prošnje odpustil ter tudi stroškov ni zahteval. Tako Slovenci na Dolenjskem razumejo krščansko ljubezen. In stari g. Hočev var je tekem 65 let, kar je v Novem mestu — (star je 95 let, rojen v Pudlogu pri Vel. Laščah) kmetom in meščanom več dobrot izkazal, kakor kateri duhovnik prošlih deset let. Vsak človek je našel pri njem pomoč, in kar je denarja mej kmeti razdal, ko ni dobil povračila, lahko štejemo na 50tisoč gld. Tu bi bila na mestu občutljiva kazen. Ali mož ni hotel škoditi, ni hotel, da bi se Novomeščanu očitalo, da je žaljenja med volitvijo rabil kot sredstvo maščevanja. Ta meščanski princip ogrditi, bilo je dano le temu proštu dr. Elbertu. To si je vsak meščan brez razlike pol. izpovedanja zapomnil in tudi someščani, naši domači Nemci. Ako misli dr. Elbert, da njegovo maščevalno nastopanje našim Nemcem prija, se jako vara. Takega kavalirstva isti ne poznajo. To je le njegov specificum. In smrdi jim, kakor nam.

Z Notranjskega, 25. januarja Dne 2. t. m. prišel sem po svojem poslu k Sv. Vidu in ker je bila ravno nedelja, sem šel kakor veren katoličan, dasiravno liberalec, v ondotno cerkev, z nadejo, da bode vsaj v tem hribskim kraju še enkrat slišal besedo božjo, katere se je itak že povsod iz cerkve izpodrinila in vpeljala namesto iste politike. Toda zmotil sem se. Bilo je branje pastirskega lista, in za nameček temu začel je ondotni župnik, pravi protitip neolikanega gorskega drvarja, liki jezen gad, bruhati iz sebe grde zabavljice na liberalce in liberalno časopisje, in rotill svoje nevedne ovčice, naj se varujejo iti pod streho tiste hiše, v kateri se bere „Slovenski Narod“ in „Rodoljub“. Iz tega se jasno vidi, kako se ta črna garda boji svetlobe in resnice, boji, da ne bi kmetsko ljudstvo iz časnikov izvedelo in spoznalo njih hinavstvo in njih dejanja, in bi se valed tega spoznanja odprle ljudstvo oči. Nadalje se je spravil na liberalne župane in prista-vil, da ima Kranjska še mnogo katoliških županov, pozabil pa je povedati, kje da so. Ker pa on tega storil ni, mu povemo mi, da le tam kjer je župan le vsled svoje nevednosti navezan na nunca, noben samostojen in olikan župan pa se ne boče klanjal farovski kuharici. Pozabil pa je tudi povedati, da ima Kranjska tudi še nekaj vzornih duhovnikov, ki so narodnega mišljenja, katerim župnik pri Sv. Vidu še vreden ni, čevlje biksati. Res pomilovanja vredno ljudstvo, ki mora nedeljo za nedeljo poslušati taka zabavljanja namesto besede božje. Nehote so mi na misel prišle besede Kristusove, kateri je Judom rekel, da so napravili iz tempeljna jamo razbojnikov. Taki duhovniki pa, kakor je župnik Lovšin,

napravljajo iz hiše božje politično beznico, in le na najnižji stopinji olke stoječ človek je zmogel tacih zabavljic, s katerimi se producira v cerkvi ta župnik. Premišljeval sem, ali bi ne kazalo take vrste fanatikov poslati v ljubljansko bolnico, da bi se istim tam poskrbeli novi možgani. Morda bi se dalo to storiti tako, da bi se jim mesto sedanjih vložili v butice koštrunovi možgani. Neki stari mož, katerega sem potoma ogovoril, mi je zagotavljal, da kaj takega ni bilo še pri Sv. Vidu, in da najbrže tega „gspüda“ luna trka, ker ravno ob mlaju ali ščipu vselej najbolj zabavlja, in ravno ta dan je bil mlaj. To zabavljanje pa gotovo ne boče ničesar pomagalo, ampak je najboljša reklama za liberalno časopisje, ker si je kakor sem čul, iz radovednosti nekaj farmanov naročilo „Rodoljub“. Kadar pridem zopet k Sv. Vidu, bom šel zopet poslušati ribniškega — petelina.

Ivan Žvižga.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. januarja.

— Kako „Slovenec“ svoje obljube izpolnjuje. V znani aferi obč. svetnika g. Turka s Kmetičem iz Trzina se je „Slovenec“ v štev. 286 po prvi obravnavi priokrajni sodnji obregnil ob funkcionarja drž. pradžništva, češ, da se mora proti oprostitvi g. Turka pritožiti. Zajedno je „Slovenec“ slovesno obljubil: „Mi bomo zadevo zasledovali in svoj čas tudi v tem pogledu javnost obvestili.“ Od tedaj se je ta zadeva popolnoma dognala. Državno pravdnistvo se je pritožilo zoper oprostitve g. Turka, vršila se je vzklona obravnava na drugi instanci, pri kateri se je izkazalo, da „Slovenec“ prijatelj Kmetič pod prisego ni govoril resnice, in da so ga agentje ljubljanskih duhovnikov naščuvali na tožbo, gosp. Turk je bil popolnoma oproščen, a „Slovenec“ še do danes ni izpolnil svoje obljube, da bo javnost o tem obvestil. „Slovenec“ duhovniki so g. Turku pač cele tedne čast kradli, a ko se je izkazalo, da so mu delali krivico, da so ga obrekovali, so se lepo potuhnili in pozabili celo na svojo izrečno obljubo. Vzlic tem pa so silno užaljeni, če se jim očita liguorijanstvo.

— Občni zbor društva „Pravnik“ se je izvršil v soboto pod vodstvom društvenega načelnika g. drž. poslanca, svetnika dr. Ferjančiča, ki je podal v svojem nagovoru celotno sliko o stanju društva v ravno završenem 12. letu njegovega obstoja. Spominjal se je pri tem nedavno zamrlega odvetnika g. dr. Alf. Moscheta ustanovnika in izdajatelja „Slov. Pravnika“ v istega prvih 4. letnikih. Ranjki je izzval s svojim listom ustanovitev društva „Pravnik“, ki je nadaljevalo izdajanje lista. Zborovalci so se v znak žalovanja za zamrlim ustanovnikom dvignili raz sedeže. Društveni tajnik g. dr. Foerster je poročal o društvenem delovanju. Označil je kot smoter, kateremu je posvečena vsa odbo-rova skrb, izdajanje društvenega glasila „Slov. Pravnik“, ki šteje sedaj že 16 letnikov. Glasno pohvalo je izrekel uredniku glasila, g. dr. Majaronu, ki vodi vzornim načinom društveni list v tiru znamenitega, vsikdar zanimivega, znanstveno se odlikujočega strokovnega lista. Blagajnik g. dr. Pirc je poročal o dohodkih, ki znašajo zadnje leto 2852 K 47 h in o izdatkih v znesku 2470 K. Izvolil si je na to občni zbor v društveni odbor kot načelnika g. svetnika dr. Ferjančiča, kot odborniki so pa izvoljeni gg. sodni pristav dr. Foerster, sodni tajnik Kavčnik, odvetnik dr. Majaron, sodni pristav Milčinski, odvetnik dr. Pirc, odv. kandidat dr. Švigelj, dež. sod. svetnik Wenger. Vnanjimi odborniki so izvoljeni gg. ministerialni tajnik dr. Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Hrašovec v Celji in odv. kandidat dr. Zuccon v Pulji. Računska preglednika sta g. notar Gogola in g. odvetnik dr. Munda.

— Slovensko gledališče. Sinočnji „Tannhäuser“ je materijelno izvrstno nadomestil odpadlo „Nitonche“. Gledališče je bilo ob neveljavnem abonementu in višjih opernih cenah izborno obiskano. Predstava je bila dobra, posebno pevaka tekma se je posrečila. V prvem dejanju je bila ta pot gđ. Nošmi pridna, v ulogi pastirja je gđ. Radkiewicz ljubeznivo priskočila na pomoč. Herman, ki je dobro pel, naj v igri

opusti nemi razgovor. To pogovarjanje v ulogi je, kakor smo, mislim, že imeli priliko opomniti, z Wagnerjevo glasbo neskladno, ker tej glasbi je petje govor. Precej precizni so bili vsi večpevi, prav lep je bil dvospev Lizabete in Tannhäuserja, ki sta bila tudi sploh jako dobra, v drugem dejanju. Odlikoval se je tudi Wolfram po petju in deklamaciji, Walther po glasu. Orkester, ki sinoči sem ter tja ni ubogal, je dobil po overturi aplavz.

— „Glasbene Matice“ pevski večer s plesom je bil najlepša prireditev letošnjega predpusta in se je obnesel v vsakem oziru prav sijajno. Velika dvorana v „Nar. domu“ je bila natlačena polna izbranega občinstva. Poleg koncerta vojaške godbe, ki je pod vodstvom g. kapelnika Kristofa izvajala jako zanimiv vspev, se je posebno odlikoval koncert, ki je trajal nad uro. Mnogoštevilni moški zbor je pel pod vodstvom g. prof. Hubada prav krepko in lepo nancirano Foersterjevo „Pobratimijo“ (solo g. Pucihar) in F. S. Vilharjev „Na vrelu Bosne“ (solo g. Bukovic), tercet iz Mozartove „Čarobne piščalke“ so prav ljubko zapele gđci Dev, Moos in gospa Ferjančič, spremljala je gđca Sincl. Primadona naše opere, g. Carneri pela je valček „Parla“ in posebno pohvalo pridobila z izrazovito prednaso F. Vilharjevo „Nezakonska mati“. Končno je zapel mešani zbor tri točke: Sattnerjev „Opomin k petju“ in „Na planine“ (solo g. Završan) in narodno „Kukavica“ (harmon. g. Žirovnik). Vsaka točka lepo uspelega koncerta je vzbujala glasno pohvalo občinstva. Po pevskem koncertu je izvajala godba drugi del svojega vspeva, iz katerega omenimo posebno Zajčjevo uverturo „Graničari“ velika potpourrija iz „Tannhäuserja“ in „Prodane neveste“ in gracijozni Delibesov „Scherzetto pizzicato“, ki se je moral ponavljati. Ob 11. uri, ko so odstranili mize iz dvorane, se je začel ples, ki je bil jako živahen in se je odlikoval po množini elegantnih in dražestnih plesalk. Prvo kadrijo je plesalo 66 parov, plesalo se je prav vztrajno. Z eno besedo, bil je jako lep in zabaven večer, ki je na čast prirediteljem, neumornemu vodji g. Hubadu in neutrudljivim odbornicam in odbornikom.

— Damska soba ljubljanske čitalnice je dobila nedavno nov okras, velik prelep portret rajne gospe Marije Murnikove, prezgodaj preminule, nepozabne voditeljice ljubljanskega narodnega ženstva. Portret je podaril čitalnici g. ces. svetnik Ivan Murnik, portret pa je delo akad. slikarjev M. Strnena in Al. Šubica.

— Planinski večer. „Slovensko planinsko društvo“ priredi v sredo, 30. t. m. gostilniški sobi v „Narodnem domu“ zabavni večer, na katerem bode predaval društveni podnačelnik, gosp. dr. Foerster o švicarskih mestih, katere je pretečeno leto prepotoval. Od tega potovanja prinesel je gospod dr. Foerster jako zanimive in žive vtise seboj in pričakovati je, da nam ta večer napravi mnogo užitka. Začetek ob 8. uri zvečer. Upeljeni gosti dobro došli.

— Šolska vest. Na ljudski šoli v Zagorju ob Savi je začasno nastavljena učiteljica gsdč. Ivana Škrjanc.

— Iz Novega mesta se nam piše 26. t. m.: Umrl je danes g. Martin Mohar, umirovljeni ravnatelj pomožnih uradov. Postal je 76 let star. Rojen je bil v Žalni. Živel je nad 40 let v Novem mestu. Ljuboznavec, ki vedoma ni nikomur škodoval, bil je v narodnem taboru izza prvih časov zbujenja slovenske narodnosti na Dolenjskem. Trden je bil v domoljubju, dasi uradnik, tudi pod Gertscherjem. Bil je zvest, naroden sodelavec v našem mestu. Pri zidanju „Narodnega doma“, tega važnega zavetišča slovenskega socialnega življenja v našem mestu, je delil skrbni dra. Bučarja, Kalčiča, Kastelica in drugov. Ne ljubo nam je bilo videti, da se je ta zvesta slovenska duša na stare dni v nemal za Nemca kandidata. Mislil je, da se bje za slovensko stvar, a ni dobro gledal. Pa to smo že pozabili in ljub mu hranimo spomin. Po lepi stari novomeški navadi spremili ga bomo vsi ven do grobišča, hvaležni mu za njegovo domoljubje, ki se je v težavnih razmerah vedno izkazalo čisto kot zlato. Z Bogom, zadnji izmed prvih novomeških slovenskih domoljubov!

— Rakovski samci prirede, kakor smo že naznanili, dne 9. februarja svoj

občeprijubljeni plesni venček. Čisti dohodek te veselice je namenjen v korist šolske mladine.

— Bralno društvo v Knežaku in tamburaški klub priredita v nedeljo dne 10. svečana veselica s petjem tamburanjem šaljivo igro in plesom. Opozorjamo na to veselico p. n. sosedna društva s prošnjo, da se pri event. prireditvi svojih veselice nekoliko ozirajo na nas. —

— Iz Vitanja se poroča: Med tistimi, ki so se odtegnili volitvi, se nahaja tudi „narodnjak“ Viktor Jankovič, to je tisti „narodni“ klobučar, ki ima na svoji robi tiskane besede „Bog in narod“, da slepi ljudstvo, to je tisti Viktor Jankovič, katerega „najbližji“ sorodnik alias dr. Jankovič se širokousti po Kozjem ter blati slovenske narodnjake po „Slovenca“. Bi li ne bilo umestneje, doktore Jankovič, da bi svoje sorodnike poučili o narodnih dolžnostih, kakor da sejete po nepotrebnem prepri? Toda vaša častilakomnost bi v tem slučaju trpela? Poznamo se!

— Velika maskarada telavadnega društva „Celjski Sokol“ na pustno nedeljo, dne 17. svečana t. l., v vseh zgornjih prestorih „Narodnega doma“ v Celju obeta biti, sodeč po velikem zanimanju za to res najlepšo predpustno veselico celjskih Slovencev, ena najkrasnejših maskarad, kar jih je kdaj priredilo to društvo. V družbi mnogih jako originalnih klovnov nastopili bodo letos pristni kitajski bokserji. Poleg temnopoltih Beduinov, kateri nastopijo ta večer v celi karavani v izvirnih kostumih, tudi ne bomo pogrešali junaških Črnogorcev in krasnih skupin narodnih dam, ki nas bočejo letos presenetiti s svojim posebnim nastopom. — Ker bode skrb odbora, da se bode vsak udeleženec zabaval kar najbolje, smemo že zdaj računati na jako mnogobrojen odziv povablencev v zadovoljnost društvenega odbora, ki bode žrtvoval velike vsote — da bode uspela veselica čim boljše. Jako lepa in okusno izdelana vabila je začel odbor razpošiljati ravnokar. Ako bi slučajno kdo izmed častitih prijateljev društva, kateri bi želel posetiti to maskarado, po neljubi pomoti ne dobil morda vabila, naj se blagovoli takoj obrniti na društveni odbor v Celje, ki mu bode radovoljno takoj ustregel. — Začetek ob 8 uri zvečer, blagajnica se odpre ob 7. uri. Vstopnina 1 krona za osebo. Členi „Celjskega Sokola“ v društveni opravi ali v maskah so vstopnine prosti. Vsak inemaskovan udeleženec, razen gardedam, debi pri blagajnici jako lično čepico, za katero mu je plačati kot globo 40 vin. Vstopnice se dobé le proti izkazu vabila zadnji teden pred maskarado pri društvenem odboru v „Narodnem domu“ in na večer maskarade pri blagajnici. Svirala bode celjska narodna godba.

— Gornjegrajsko učiteljsko društvo bode zborovalo v nedeljo dne 3. svečana ob 1. uri popoldne v St. Janžu pri Korenu.

— Obsojeni Krstičevci. Dne 21. t. m. je bila pred deželnim sodiščem v Trstu razprava proti četvorici Krstičevih pristašev, ki so neusmiljeno potolkli nekega človeka narodne stranke v Istri. Jeden je bil obsojen v 4 mesece ječe in 222 kron odškodnine, drugi v štiri tedne zapor. Ostala dva sta bila oproščena.

— Ples pekarjev v Trstu bo jutri dne 29. t. m. v gledališču „Armonia“. Čisti dobiček namenjen v prid pekarjev, ki niso več sposobni za delo.

— Dijaški dvoboj. Na Dunaju je bil te dni mej dvema visokošolcema dvoboj, pri katerem je bil neki medicinec Štefan Kokonac smrtnonevarno ranjen. V sled tega sta bila aretirana najprej njegova sekundanta, sedaj pa je policija zasledila tudi Kokonacevega nasprotnika, ta je 21letni jurist Karol Schmitt iz Novega mesta. Schmitt je bil aretiran in izročen deželni sodnji.

— V kupeju zastupil se je na poti iz Ljubljane proti Gradcu kacih 28 let star mož. Nekemu sopotniku je povedal mej vožnjo, da se imenuje Danijel Kosovski, in da je nesrečen Ljubljčan. Več ni bilo razumeti, ker je nesrečnik jako nejasno govoril, kakor bi se ves tresel. Dokumentov ni imel pri sebi, pač pa je mej vožnjo vrgel neki zavitek v Savo.

— Nedeljska kronika. Vojaki 27. pešpolka in brambovci so se včeraj zvečer sprli in stekli na Tržaški cesti. Slučajno

sta prišli mimo dve vojaški patrulji, ki sta razgrajade odvedli. — Svedčarji pomočnik S. T. je na Rimski cesti psoval vojake. Policaj ga je ustavil in aretiral, pa se mu je zoperstavil, mu zbil kapo z glave in zbežal. Dobila sta se na Bleiweisovi cesti. — V gostilni na Dunajski cesti je bil delavec E. T. tako nadležen, da so poslali po policaja, da ga je odstranil iz gostilne. — Pod mizo je brcal črevljar P. G. iz Hradeckega vasi v gostilni na Poljanski cesti št. 48 visokošolca A. A. Leta je brcnil nazaj pa je zadel užitninskega paznika S. K., ki je visokošolca udaril z roko po glavi in mu pri tem razbil očali, da ga je steklo vrezalo na obrazu.

— Primarij g. dr. Štajmer je v soboto pred bolnico padel in se na desni roki močno poškodoval.

— Iz zapora pobegnili je v Cerknici 25 let stari mesarski hlapec Josip Turšič po domače Draščev, ki je bil v preiskavi zaradi tatvine.

— Rop. Posestnik Anton Žnidar iz Utika pri Vodicah je 21. t. m. zvečer popival z dvema fantoma Valentinom in Josipom Kopitarjem in se potem z njima odpeljal proti svojemu domu. Na potu sta ga fanta napadla in pretepla in mu siloma vzela 60 K denarja. Orožniki so fanta aretirali in ju izročili sodnji v Kamniku.

— Zastoj iz Trsta v Ljubljano se je hotel peljati brezposelni komptoarist J. Goltas iz Budjevic. V Ljubljani na kolo dvoru so ga „pogruntili“ in izročili policiji.

— Ogenj na Žabjeku. Gost dim se je včeraj popoldne vzdigal iznad Žabjeka. Mislilo se je, da gori v dimniku. Obvestila se je o tem tudi požarna bramba, in se je podalo nekaj mož na Žabjek, kjer se je doglalo, da so provzročila gosti dim drva, ki so se sušila v peči in so bila začela tleti.

— Nesreče. Orglarski vajenec Jožef Hajdal je v soboto zvečer valed poledice na cesti padel v Streliških ulicah tako nesrečno, da si je izpahnil nogo in so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnico. — Istega večera se je ponesrečil na Cesarja Jožefa trgu sodnijski uradnik F. S. Prepeljali so ga z rešilnim vozom na njegovo stanovanje.

— Konji splašili so se v soboto popoldne na dvorišču „pri Figabirtu“ in so dirjali po Dunajski cesti do železniškega prelaza, kjer jih je ujel železniški čuvaj. Konji so bili Andretovi z Viča. — Na večer istega dne so se na Karolinski zemlji splašili konji Lovrenca Šarca, posestnika na Karlovski cesti št. 19 in so dirjali čez most na Gruberjevo cesto, kjer jih je neki voznik ustavil in obdržal, dokler ni prišel za njimi hlapec.

— Stepla sta se danes dopoldne na sv. Jakoba trgu delavec Ignacij Kamnikar in premogarski hlapec Ivan Novak. Slednji je prvega tako udaril z neko rečjo po glavi, da mu je kožo prebil in ga precej hudo ranil.

— Ukradena je bila dekli Ivani Lehanon v Židovskih ulicah iz spalne sobe srebrna ženska ura.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 19. do 25. januarja je dela iskalo 9 moških delavcev in 38 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 7 moškim delavcem in 34 ženskim delavkam. Stanovanja 1 ponudba, 3 najemniki, 1 stanovanje je bilo oddano, 86 delavcem je bilo 52 odprtih mest nakazanih in v 31 slučajih se je delo vsprejelo, in sicer pri 5 moških in 26 ženskih delavkah. Od 19. do 25. januarja je došlo 221 prošelj za delo in 170 deloponudb, 240 delavcem je bilo 202 odprtih mest nakazanih in v 124 slučajih se je delo sprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 mizarski pomočnik, 1 strojni kurilec, 1 kočijaž, 4 konjski hlapci, 2 kravarja, 1 špecerijska prodajalka, 2 natakari, 1 sobarica, 5 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 3 kuhinjske deklice, 6 dekel za kmetaka dela, 2 postrežkinji. Dela iščejo 3 trgovski pomočniki, 1 podobar, 1 risar, 2 pisarja, 1 gozdar, 1 izurjena trgovska blagajničarka. Iščejo se v najem večja in manjša stanovanja.

— „Chopin Prélude“. Grof Lev Tolstoj ml. je izdal novo novelo pod naslovom „Chopin Prélude“, v kateri trdi, da more človek le v zakonu povsoti se do prave moralnosti in popolnosti. Zakon pa mora stati na moralno-etični podlagi. Nedotaknjenost teles in duševna čistost moža

in žene sta glavni pogoji srečnega zakona. Tolstoj priporoča, naj bi se ljudje mogli in žanili čim preje. Novela je jako lepa in umetniško dovršena. Izšel je tudi že nemški prevod C. von Gütschowa v Lipsiji.

— Svetovna razstava v Parizu. Opozorjamo p. n. občinstvo, da je družbi za čajno trgovino in za zaloge čaja bratov K. & C. Popoff v Moskvi za svoje izvirno ruske zavoje čaja (priznane najfinejša in najprijetnejša znamka) jury pariške svetovne razstave priznala najvišjo odliko „Grand Prix“. Ta v vseh krogih pribivalstva jako čislana čajna znamka se dobiva v vseh dotičnih boljših trgovinah cesarstva.

— Spomenik — opice. Občinski svet v Grenoblu na Francoskem je baje sklenil postaviti nedavno poginolemu šimpanzu „Charlemagne“ bronast kip ter je v to svrhu tudi že določil večjo svoto. Opica, katero je pred devetimi leti neki raziskovalec Afrike privedel v Grenoble, si je znala baje pridobiti simpatije vsakega prebivalca v mestu ter je imela svoboden vstop v vsako hišo. Šimpanz je bil reden odjemalec v trgovinah s sadjem in zelenjavo. Pred petimi leti je „Charlemagne“ baje rešil tudi nekega otroka iz vodnjaka; bil je povsem krotak ter je bil v svoji obliki podoben delavcu; vendar pa je najraje hodil po štirih. Navadno je sedel na strani igralcev v kavnarh ali pa poleg ribičev na bregu reke, kjer je po cele ure presedal ter s častljivim in pametnim obrazom opazoval stvari, ki so se vršile krog njega. „Charlemagne“ je bil tudi ljubljenec otroške bolnice v Grenoblu. Zato pa dobi spomenik. Slava šimpanzom v Grenoblu!

— Častnikov pes. Londonski časopis „Graphic“ je prinesel sliko pisanega psa. Pred letom je hotel neki angleški častnik vzeti psa seboj v Južno Afriko, a ko se je vkrčal, je izvedel, da ga mora pustiti doma. Pes je torej vstal v luki Southampton ter hodi vedno, kadar pristane ladija, gledat, ali se je vrnil njegov gospodar. Redarstvo v luki skrbi za psa, a neki gospod plačuje zanj hrano dotlej, da se vrne častnik.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ ima v 1. št. svojega VII. letnika tole vsebino: Iz Baumbachove kočje na Triglav. Spisal Anton Stres. — Črez Kavkaško pogorje. Spisal L. Stiasny. — Stol v zimski obleki. Spisal J. M. — Društvene vesti. — Književnost. „Planinski Vestnik“ stane na leto 4 K, za dijake 2 K 40 h. Člani „Planinskega društva“ pa ga dobivajo brezplačno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. januarja. Ministrski predsednik Körber je imel danes celo uro trajajoče posvetovanje z dr. Pacakom kot načelnikom češkega kluba. Po tem razgovoru se je takoj peljal k cesarju. Ministrski svet se je sešel danes popoldne ob treh in je sedaj upanje, da se v kabinetu nastale difference poravnajo. Ob isti uri se je sešel izvrševalni odbor češkega kluba. Na sejo je povabljen tudi minister Rezek.

Dunaj 28. januarja. Vprašanje glede volitve predsedstva še vedno ni rešeno. Mej strankami nekdanje desnice prevladuje mnenje, naj se staro predsedstvo zopet izvoli. Posl. Weigl, ki bo predsedoval kot starosta, je v tej zadevi že govoril s Fuchsom in s Pacakom.

Dunaj 28. januarja. 13 nemških radikalnih poslancev, ki so se zbrali v Bodenbachu, se je izreklo za Schönererjev program s pogojem, da pristop k njegovi zvezi naj ne bo odvisen od konfesije. Schönerer jim je pisal, da se ne pridruži nemški „Gemeinbürgschaft“, če se ista ne izreče brezpogojno za nemški državni jezik.

London 28. januarja. Znani burski mirovni odbor, v katerem so združeni Angležem prijazni Buri, ki se ravna po ukazih angleške vlade, je vprašal generala Botho, če bi začel mirovna pogajanja. Ta vest je obudila veliko senzacijo.

Milan 28. januarja. Verdi je včeraj zjutraj ob dveh umrl. Kralj in senat sta kondolirala. Verdi se pokoplje na državne stroške.

Ustna voda Dentol
 novim antiseptikom.
 15 kapljic na kozarec vode. Cena 1 K.
 Dobiva se pri (18-7)
 zobozdravniku dr. E. Frlanu.

Meteorologično poročilo.

Januar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojna v 24 urah
26	9. svečer	732.2	10	sl. zahod	dež	46 mm.
27	7. jutraj 2. popol.	731.8 728.4	00 8.3	sl. zahod p.m. jzah.	del. jasno del. oblač.	46 mm.
28	9. svečer	725.3	4.0	sr. zahod	jasno	00 mm.
28.	7. jutraj 2. popol.	720.4 724.0	5.3 3.6	sr. jzahod al. svzhod	oblačno jasno	00 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje -0.8°
 in 3.4°, normale: -2.0° in -2.0°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.30
Avstrijska zlata renta	117.60
Avstrijska krona renta 4%	98.30
Ogrska zlata renta 4%	117.05
Ogrska krona renta 4%	98.95
Avstro-ogrski bančni delnice	1702
Kreditne delnice	861
London vista	240.67 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.60
20 mark	23.52
20 frankov	19.14
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.32

Ljubljanska kreditna banka
Laibacher Creditbank
 v Špitalskih ulicah št. 2
 menjalnica v pritličju
 sprejema vloge na hranilne knji-
 žice ter iste obrestuje po 4 % od dne
 vloge do dne dviga,
 2 % rentni davek od teh hranilnih
 vlog plača banka sama.
Ljubljanska kreditna banka
 izplača tudi večje svote brez od-
 povedi. (11-23)
 Zunanjim vlagateljem
 so na željo poštne hranilnične položnice na
 razpolago v svrhu poštnine proste
 vpošiljatve zneskov.

Marija Degraasi, roj. Bobek,
 trgovka s sadjem, umrla
 je v Trstu, zapustivši malo
 premoženje. Vabi se nje-
 nega nečaka Josipa Bobek pok.
 Frančiške, da se radi zapiše
 razprave javi o. kr. okrajni sodnji
 za civilne stvari v Trstu. (209-1)

Zastopnik
 za Kranjsko, Istro in Koroško se
 išče za dobro poslujoč mlin.
 Le popolnoma spretni ponudniki naj
 pošljejo svoje ponudbe pod šifro „Zanesljiv
 št. 1000“ upravištvu „Slov. Nar.“. (191-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda
 veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
 Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak,
 Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
 Solnograd; čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Du-
 naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m jutraj obojni
 vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
 Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost,
 čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
 deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
 polodne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
 Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne
 obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
 Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
 ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Paris;
 čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
 Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare,
 Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
 Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri
 54 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
 55 m svečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
 Trbiža. Ob 5. uri 15 m jutraj obojni vlak s Du-
 naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
 Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
 dejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
 Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
 dopoldne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Kar-
 lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
 Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
 Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
 Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
 38 m popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna,
 Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
 — Ob 8. uri 51 m svečer obojni vlak s Dunaja,
 Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
 aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga
 iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri
 in 21 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
 8. uri 48 m svečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
 v Kamnik. Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m
 popoldne, ob 6. uri 50 m svečer. — Prihod v Ljub-
 ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m jutraj,
 ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m svečer.

Pozor! Danes, dné 28. t. m.,
 ob pol devetih zvečer
 sestanek v „Narodnem
 domu“. Soba na levi strani vhoda.
Velefino surovo maslo
 prve planinske mlekarke zadruga
 priporoča
Edmund Kavčič
 Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.
 Istotam: (12-22)
 Fina narezana svinjska gnjat, an-
 gleški Victoria-Punsch-Extrakt, iz-
 borna zaloga finega vina.

Šivalne stroje
 priznано najboljšega izdelka
 za rodbine in obrtnike
 priporoča
IVAN JAK
 zaloga šivalnih strojev
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.
 Ako se zahteva, pošljem cenike brezplačno in
 poštne prosto. (2075-17)

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

 Že sam rastlinski
 sok, kateri teče iz breze,
 ako se navrti njeno
 deblo, je od pametnega
 znan kot najizvrstnejše
 lepilo; ako se pa ta
 sok, po predpisu izu-
 mitelja pripravi kemič-
 nim potem kot balzam,
 zadobi pa čudovit uč-
 nek.
 Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali
 drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
 znatne luskinke od polti, ki postane vsled
 tega čisto bela in nežna.
 Ta balzam zgledi na obrazu nastale
 gube in kozave pike ter mu daje mladostno
 barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
 čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
 ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne-
 snažnosti na polti. — Cena vrču s navodom
 vred glid. 1.50. (112-2)
Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO
 Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
 kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
 Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
 lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poština
 naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Uslužbenci „Nar. kavarne“
 kličejo (216)
 svojemu šefu, gospodu
Franu Krapež-u
 k njegovemu imendanu
gromovit živijo!

Predivo
 kakor tudi
 vse druge deželne pridelke
 kupuje najdražje
Anton Koleno
 trgovec v „Narodnem domu“ v Celji.
 Kdor ima veliko prediva, naj naznani
 zadnjo ceno in množino. (117-9)

DR. EDO ŠLAJMER
 ne bo zaradi nezgode
 nekaj časa ordiniral.
 (214-1)

Vabilo
 na
občni zbor
 Savinjske posojilnice v Žalci
 registrirane zadruga z neomejeno zavezo
 kateri se bode vršil
v torek, dné 5. svečana 1901
 ob 8. uri dopoldne
 s sledečim vspešdom:
 1. Poročilo ravnateljstva;
 2. odobrenje letnega računa za l. 1900;
 3. razdelitev čistega dobička;
 4. sprememba zadružnih pravil;
 5. volitev ravnateljstva in treh računskih
 pregledovalcev;
 6. razni predlogi.
Opomba: Ako bi občni zbor ob določeni
 uri ne bil sklepčen, skliče se na 1/9. uro istega
 dne z enakim dnevnim redom drugi občni zbor,
 kateri sme sklepati brezpogojno.
 (215) **Ravnateljstvo.**

Zahvala.
 Vsled nenadomestne izgube, katera nas je zadela, smo sprejeli od blizu
 in od daleč premnogo milih in ganljivih izrazov srčnega sožalja, ki so nam
 bili tolažilo v prehudi bolesti.
 Vsem, ki so se dragega ranjkega tako ljubko spomnili, izreka najsrč-
 nejso zahvalo žalujoča
 rodbina Dominkuševa.
 V Mariboru, dne 26. januarja 1901. (212)

Razglas. (156-3)
 Izpreminjajoč razglas z dne 9. februarja 1900, št. 4876, odreja mestni magistrat
 kot obrtno oblastvo prve instance glede na točenje žganja nastopno:
 Vsakdo, ki toči v mestu Ljubljani žgane opojne pijače, bodisi v posebnem lokalni,
 bodisi v zvezi s kakim drugim prostim ali koncesijonanim obrtom in mu je odmer-
 jena za tako točenje v smislu § 11. zakona z dne 23. junija 1881 drž. zak. št. 62
 posebna naklada v polletnem znesku 90 K, mora točenje teh pijač vsako
 soboto in na dan pred velikimi prazniki ustaviti ob petih zvečer, ob ne-
 deljah in praznikih pa ob dvanajstih popoldne.
 Če je sobota praznik, velja za njo poslednjeimenovana ura.
 Kdor toči te pijače v posebnem lokalni, to je ne v zvezi s kakim drugim obrtom,
 mora ob gori navedenem času zatvoriti svoj obrtni prostor.
 Ostala določila ostanejo neizpremenjena, kakor jih odreja prvotni razglas.
 Ta odredba stopi v veljavo s 1. februarjem 1901.

Mestni magistrat v Ljubljani
 dne 12. januarja 1901.
 Poština hranilnica ček št. 849.086. Telefon št. 135.
Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
 registrirana zadruga z neomejeno zavezo
 pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani
 sprejema in izplačuje hranilne vloge in
 obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige
 brez odbitka in brez odpevdi.
 Uradne ure od 8-12 dopoldne in od 2-6 popoldne.
 Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
 (40-4) **Dr. M. Hudnik, predsednik.**

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice
 so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko
 in milo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdrav-
 nikov pri slih naslednjih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh
 kroglic, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve
 kri čistilne kroglice znane, stane škatljica s 15 kroglicami 21 kraj-
 carjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 glid 5 kr., pri prejšnji vpošiljatvi sneska
 stane s poštne prosto vpošiljatvi: 1 zavitek 1 glid. 25 kr., 2 zvitka 2 glid.
 30 kr., 3 zvitki 3 glid. 35 kr., 10 zvitkov 9 glid. 25 kr. — Način
 uporabe je priložen.
 Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga
J. Pserhofer'jeva lekarna
 Dunaj I., Singerstrasse 15.
 Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“
 zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o
 uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.
Balzam zoper ozeblino
 J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s
 poštne prosto pošiljatvi 65 kr.
J. Pserhofer-jev sok iz
 ozkega trpotca razslizujoč, 1
 steklenica 50 kr.
J. Pserhofer-jev balzam
 zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.
 s poštne prosto pošiljatvi 65 kr.
Stoll-ovi Kola-preparati,
 izvrstno krepčilo za želodec in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 glid., 1/2 litra
 1 glid. 60 kr., 1/4 litra 35 kr.
J. Pserhofer-jeva grenka
 želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska
 Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časniki
 oglasene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, ka-
 terih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje. (190-1)
 Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju sneska.
 Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštne nakaznico), potem
 je poština mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.